

Rechtskundig Weekblad

Verschijnt elken Zondag

Vereeniging zonder winstgevend doel

Abonnementsprijs: 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENÉ VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

KAPITAALSVERGOEDING VOOR WERKONGEVALLEN

Met een ware belangstelling hebben wij kennis genomen van het opstel dat Mter Byvoet verschijnen liet in Nr 2 van het Rechtskundig-Weekblad, met als titel: « Vraag van het derde in kapitaal » in zake vergoeding voor werkongevallen.

Instemmen met de zienswijze van den Schrijver kunnen wij echter niet en niettegenstaande de beschouwingen welke hij aanvoert, blijven wij, bij de meening, die wij vroeger al eens uiteen gezet hebben in het « Journal des Juges de Paix » (jaargang 1932, bladzijde 71 en volgende).

1° Om misverstand te voorkomen dient men het vraagstuk nauwkeurig te omlijnen en in zijnen juiste lijst te stellen. Mter Byvoet zal wel zeker volkomen met ons eens zijn om het aldus samen te vatten: het derde der rente dat de belanghebbenden in kapitaal kunnen verkrijgen, volgens de voorschriften der wet over de vergoedingen voor werkongevallen, is dit het derde deel van het bedrag dat als uitkomst gevonden wordt met behulp van Barema D, vervat in het Koninklijk Besluit van 12 November 1929 — of is dit derde der rentewaarde, het derde deel van dit bedrag verminderd met een quotiteit die gelijk staat met het beloop der belasting van 4 % waarmee de coëfficiënten van Barema D bezwaard zijn?

Zijn wij daarover tot akkoord, — en dat zal wel — dan moeten wij nog even maar doen opmerken dat de Steller der nota van het R. W. niet goed begrepen heeft welk het quantum is van de vermindering, welke volgens ons, moet toegepast

worden op de uitkomsten gevonden met behulp van Barema D. Onze meening is niet en was ook nooit, dat voor de betalingen in kapitaal slechts 96 % zou moeten betaald worden van het bedrag dat het derde gedeelte uitmaakt van die uitkomsten.

Wat wij wel beweren is dat dit derde deel van die sommen, dat onmiddellijk zal betaald worden, moet ontlast worden van de 4 % waarmee het bezwaard is.

Dat is heel wat anders dan wel 4 % van het derde gedeelte dier sommen af te trekken en dit om de doodgewone reden dat de uitkomsten van de berekeningen uitgewerkt met de gegevens van Barema D, gekapitaliseerde lijfrenten-waarden aangeven.

Aanwijzen langs welken weg die ontlasting van 4 % geschieden moet, zou ons hier te verre leiden, trouwens zonder degelijk nut voor het onderzoek van het betwiste vraagstuk.

Het volstaat te weten dat wij, in tegenstrijd met hetgeen Mter Byvoet en anderen met hem beweren, van meening zijn dat voor de betalingen in kapitaal, de uitkomsten van Barema D moeten gewijzigd worden en in zekere mate verminderd.

Daartegenover meent Mter Byvoet dat zulks niet mag « om reden van de beginselen die haar (de » wet op de vergoedingen) ten gronde liggen, ook » vooral omdat zij (zijne zienswijze) de meest logische, de meest billijke is en best overeenstemt met » den geest der wet op de arbeidsongevallen. »

Mter Byvoet beweert dus dat het stelsel dat wij voorhouden niet strookt met de logiek en minder

billijk is eenerzijds ; en anderzijds, zoo het al niet indruischt tegen den tekst zelf van de wet, allerm minst toch afwijkt van de beginselen die er aan ten gronde liggen en den geest in denwelken zij opgevat is.

In enkele regelen willen wij de gegrondheid van die beweringen even toetsen.

II° « De uitkeering van een kapitaal — zegt » Schrijver — behelst slechts eene enkele prestatie ; » eenmaal de betaling uitgevoerd vervallen alle ver » plichtingen van den werkgever ; — terwijl het » verschaffen eener rente, eene verplichting daar » stelt, welke wezenlijk van voortdurenden aard is. »

Wie zal zulks niet beamen ?

Maar uit het verschil in den aard der beide prestaties volgt dan maar alleen — en dat is overigens ook wel het besluit van Mter Byvoet — dat het tweede geval meer last en werk meëbrengt dan wel het eerste, en dat zoo die last door een ander opgenomen wordt dan wel den werkgever het inderdaad logisch is dat voor het opnemen van dien last die derde persoon vergoed worde. Die billijke vergoeding wordt door Barema D vastgesteld op 4 % waarmede de rente-kapitalen bezwaard worden.

Maar even logisch is het dan toch ook wel dat die lastvergoeding uitgeschakeld worde, als er geen last te vergoeden is.

En dat is nu wel zeker het geval als de vergoeding niet in vorm van rente, maar onmiddellijk en rechtstreeks aan den belanghebbende betaald wordt in kapitaal.

Wat zin heeft het dan nog eene vergoeding te vergen die alleen maar ingesteld is om den voortdurenden last van eene rente-bedeeling te betalen, en de onkosten die zulke dienst-verleening noodzakelijk meëbrengt ?

Mter Byvoet zelf neemt gereedelijk aan, dat de uitkeering in kapitaal den werkgever « vrijmaakt » van de bijkomende beheerkosten welke de rente-dienst meëbrengt en het mag dan wel verwonderlijk voorkomen dat hij aan die zienswijze de volgende beschouwing vastknoopt : « dan is het ook maar » logisch en billijk dat de werkgever deze 4 % uit » keere aan den arbeider welke hem vrijmaakt van » deze belasting ».

Het wil er bij ons niet gemakkelijk in dat de logiek op die beredeneering vingerdik vastgestreken zit ; en wij durven het zelfs te beweren dat de aangehaalde stelling gekenmerkt is door tegenstrijdigheid in de bewoording waarmede zij opgegeven wordt : als de betaling in kapitaal den werkgever vrijmaakt van den te betalen bijslag voor het vergoeden der beheerkosten van den rente-dienst, hoe

kan die zelfde omstandigheid hem dan toch weer verplichten die beheerkosten te betalen ?

Onze stelling is al wel bestreden geworden op wettelijken en rechtskundigen grond, maar onze achtbare tegenspreker is de eerste die meent dit ook te kunnen doen in naam van de logiek en de billijkheid.

Wordt deze laatste nu te kort gedaan in ons stelsel en wordt den belanghebbende daarmee iets ontnomen van hetgeen hem rechtmatig toekomt ?

Ongetwijfeld niet, want de administratie-onkosten van den rente-dienst komen hem in geen geval en onder geene voorwaarde toe ; indien de werkgever er toe gemachtigd werd het rente-kapitaal niet te beleggen bij een derde persoon en de betaling der toegekende rente-vergoeding zelf te bewerkstelligen onder waarborg — bij voorbeeld van het stellen eener hypotheek — ; indien hij zich alzoo vrijgemaakt heeft van de beheerkosten, dan zal het toch wel niemand in het gedacht komen dien werkgever te verplichten om boven de vastgestelde vergoeding die hij aan den werkmans te betalen heeft, nog iets bij te passen.

Zoo is ook het geval indien de rente geen fr. 300.— bedraagt en de geheele waarde ervan onmiddellijk in kapitaal uitbetaald wordt ; en zoo moet het ook zijn, indien een gedeelte der rente-waarde in kapitaal betaald wordt, betrekkelijk dit gedeelte.

Ten ware men beweren ging dat de belanghebbende ook nog moet vergoed worden voor den last en den kommer die zijn eigen beheer, over zijn eigen verkregen kapitaal meebrengen kan.

Is het nu inderdaad waar dat met de toepassing van ons stelsel het « belang » van den werkgever alleen gediend wordt ?

Mter Byvoet gebruikt hier denkelijk het woord « belang » in zijn meer engen zin van « profijt » en inderdaad dan kon op eerste zicht zijne opmerking als gegrond voorkomen, maar er is ten slotte misschien niets minder zeker ; doch nemen wij maar eens liever bij veronderstelling aan, dat de betaling in kapitaal voor den werkgever of zijn verzekeraar een zeker voordeel meëbrengt.

En dan ? Is dat profijt voor hem, nadeel voor den werkmans of zijn rechthebbenden ?

Zullen deze om die reden iets minder ontvangen dan hetgeen hun rechtmatig toekomen moet ? en kunnen zij zich beklagen omdat zij niet ontvangen iets dat hun billijk niet toekomt ?

En als wij dan toch de billijkheid er willen bijhalen ; is het rechtvaardig den werkgever te verplichten vergoeding te geven voor beheerkosten aan iemand die zulke onkosten niet te dragen heeft en in een geval waar zelfs zulke beheerkosten heelemaal niet bestaan ?

III° Is ons stelsel nu in strijd met de beginselen, met den geest of zelfs met den tekst van de wet op het vergoeden der werkongevallen?

Wat wil de wetgever dat er als vergoeding betaald worde? Niets anders dan een zekere som, waarmee naar wettelijk vermoeden het verlies aan werkloon om reden van het ongeval, gedeeltelijk zal vergoed zijn.

Deze vergoeding nu berekend op het loon en op den graad van ongeschiktheid tot werken, of het bepaald wegvallen der opbrengende werkkraft, wordt uitgekeerd of onder vorm van dagelijksche betalingen, of onder vorm van rente of met onmiddellijke uitbetaling van een kapitaal; maar onder welke modaliteit nu de betaling der vergoeding ook gebeure, deze laatste blijft en moet blijven ongewijzigd in hare hoe-grootheid; in haren omvang, in haar volumen.

Waar staat er in de wet te lezen, dat mits aanvragen van onmiddellijke betaling van een kapitaal, die vergoeding grooter kan of mag zijn?

Als de wet in art. 5 beschikt dat de waarde van de lijfrente, geheel of gedeeltelijk onder vorm van kapitaal kan uitbetaald worden, dan zal die bedoelde rente toch wel zijn diegene waarover gewaagd wordt in de voorgaande artikelen; en daarin

is heelemaal geen spraak van het kapitaal of van een gedeelte daarvan waarvan de vestiging noodig is om, samen met de beheerkosten van den rentedienst, het driemaandelijks uitkeeren der rente als vergoeding toe te laten.

Tegen de wettelijkheid van die zienswijze komt men aandragen met het forfaitaire karakter van de wet over de ongevallen-vergoeding, maar dat is nu toch eene zinloze opmerking want het bij de wet opgelegde forfait blijft heelemaal buiten kijf en ongerept.

Wel integendeel, beweren wij dat met de toepassing van Barema D, — als het gaat over kapitaalsuitkeeringen — het « forfait », door de wet zelve aangenomen, verbroken wordt, want door dit barema wordt de werkgever gedwongen meer te betalen dan hetgeen de wet hem oplegt en de rechthebbende bekomt meer dan hetgeen de wet hem toekent.

Uiteindelijk is het dan om deze laatste reden dat wij dit Barema D niet van wettelijke toepassing achten, omdat het verplichtend gesteld is door een Koninklijk Besluit, dat niet voor een geijkt uitvoeringsmiddel en een juiste uitvoeringsmaatregel van de beschikking der wet zelve, kan gehouden worden.

Judex.

DE VERPLICHTE VERZEKERING. — HET JAARVERSLAG VAN HET ZWITSERSCHE TOEZICHTSORGANISME OVER DE VERZEKERINGEN

Sedert 1 November 1885 werd in Zwitserland de staatscontrole over alle private verzekeringsondernemingen ingevoerd. Zwitserland ging op dezen weg alle andere landen vooraf, terwijl België slechts volgde in 1930 door het invoeren van de controle over het levensverzekeringsbedrijf.

Intusschen is het Zwitsersche Federaal Bureau voor Toezicht geworden tot een instituut met vaste tradities en met een groote faam, zoowel bij de verzekeren als bij de onder toezicht staande maatschappijen.

Elk jaar publiceert het Federaal Bureau een jaarverslag. Vóór een paar weken verscheen het 47ste verslag dat de ontwikkeling van de private verzekeringsondernemingen in 1932 behandelt.

A. Eenige cijfers. Invloed van de crisis.

1932. Een der eerste werkelijke crisisjaren. De vraag die dan ook steeds het heele verslag door wordt gesteld is na te gaan hoe de crisis zich heeft doen gevoelen in de verschillende takken van de verzekering.

Het eerste punt dat wordt vooropgezet is dat het totale premiecijfer van de private verzekeringsondernemingen in 1932 0.8 % lager is dan in 1931 (een vermindering van 2.534.483 frank).

Nochtans is er in sommige takken, afzonderlijk beschouwd, een vermeerdering te bemerken: de ongevallen-verzekering boekt een vermeerdering van 3 3/4 miljoen frank. De vermindering is het scherpste

in de levensverzekering, waar een bedrag van 5.718.975 frank minder aan premies werd ontvangen, en in de transport-verzekering, waar de vermindering 1.323.295 frank bedraagt.

De nadere bestudeering van den op- en afgang van de premie-opbrengst inzake levensverzekering is buitengewoon kenschetsend; de premies voor de kapitaalsverzekeringen zijn vermeerderd (6.127.407 frank) terwijl de premies voor de rente-verzekeringen een groote vermindering ondergingen (11.846.382 frank). Bij de kapitaalsverzekeringen slinkt het gemiddelde per polis verzekerd kapitaal van 8417 frank in 1931 tot 8044 frank in 1932.

Niettegenstaande de opkomende crisis ontvingen de in Zwitserland werkende private verzekeringsondernemingen voor hun directe operaties in Zwitserland 332.360.221 frank, aan premies (hier wordt natuurlijk steeds Zwitsersche franken bedoeld).

Belangwekkend is ook het aandeel van de Zwitsersche maatschappijen, vergeleken bij dat van de vreemde verzekeraars. Van de 74 in Zwitserland aangenomen ondernemingen zijn er 44 Zwitsersche. Deze 44 Zwitsersche ontvingen tesamen 97.4 % van het totaal der premies, terwijl de 30 vreemde, ternauwernood 2.6% ontvingen.

Uit de statistieken blijkt verder dat het jaar 1932 een zeer gunstig verloop had voor wat betreft de

proportie der uitbetaalde schade gelden tegenover de gelinde premies.

B. De verplichte automobiel-verzekering.

Een federale wet van 15 Maart 1932, voerde in Zwitserland de verplichte verzekering ter zake van de aansprakelijkheid wegens auto-ongevallen in.

Elkeen die zich van een door een motor voortbewogen voertuig bedient, staat krachtens de wet van 15 Maart 1932, in voor de ongevallen door zijn voertuig veroorzaakt, zonder dat het slachtoffer eenige fout hoeft toe te bewijzen. Hij ontsnapt slechts aan de aansprakelijkheid als hij kan bewijzen dat de schade veroorzaakt werd door overmacht, of door een grove nalatigheid van het slachtoffer of van een derde, zonder dat aan hem of aan iemand voor wien hij instaat een fout kan worden verweten. Indien het rijtuig gevoerd werd door een persoon die van den bezitter hiertoe geen machtiging ontving, en zonder dat eenige nalatigheid aan den bezitter kan worden verweten, is deze derde aansprakelijk.

Elke automobilist is anderzijds verplicht zich ter zake van zijne aansprakelijkheid te verzekeren. Een rijbewijs kan enkel worden bekomen na voorlegging van een verzekeringspolis. De verzekering moet alle schade dekken die door het voertuig wordt toegebracht, zelfs indien de verzekerde de schade opzettelijk heeft veroorzaakt. De verzekerde som moet minstens 50.000 frank bedragen per slachtoffer en 100.000 frank per ongeval. Voor autobussen gaat het minimum tot 500.000 frank. De materiele schade aan derden moet verzekerd zijn tot 5000 frank minimum. Geen franchise wordt meer geduld voor schade aan personen. De benadeelden beschikken over een rechtstreeksche vordering tegen den verzekeraar, die mag ingespannen worden voor de rechtbank van de plaats van het ongeval of van de woonplaats van den auto-bezitter. Verder mag de verzekeraar tegenover den benadeelden geen enkele reden van verval of van vermindering van rechten opwerpen. De onderbreking of de schorsing van een contract is enkel rechtsgeldig 14 dagen nadat de verzekeraar er kennis van heeft gegeven aan de cantonale overheden.

De beschouwingen die het Toezichtsorgaan aan deze ingrijpende wijzigingen vastknoopt, zijn niet zonder belang. Wij vertalen:

«Sedert het in voege treden van de nieuwe wet moet de aansprakelijkheidsverzekeraar aan veel grooter eischen voldoen, zoowel voor wat de te dekken aansprakelijkheid als voor wat den te geven waarborg aangaat.

De overgang van de oude tot de nieuwe wetgeving werd door de maatschappijen voorbereid gedurende het dienstjaar. Het verzekeringsmateriaal moest aan de nieuwe voorschriften worden aangepast. De voornaamste moeilijkheid bestond er in de premie vast te stellen voor de aansprakelijkheids-verzekering volgens het nieuwe recht. Deze premie werd vastgesteld na rechtstreeksch beraad tusschen de maatschappijen en de, in verscheidene automobielbonden vereenigde, verzekeringsnemers. De maatschappijen stonden voor het feit dat de tot hiertoe in voege zijnde tarieven ontoereikend waren. Om deze reden was het reeds noodig de premies werkelijk te verhoogen. Bovendien werden de door de maatschappijen gedragen verplichtingen grootelijks verzwaaard door de nieuwe wet. Het volstaat te denken aan de financieele ge-

volgen van de causale aansprakelijkheid, van de verhooging van de verzekerde sommen, van de rechtstreeksche vordering van den benadeelde, van de uitsluiting van de excepties, enz.

Het was dus volstrekt noodzakelijk de premies over geheel de lijn en in belangrijke mate te verhoogen. Vanwege de verzekeringsnemers werd de verhooging in beginsel aanvaard. De meeningen liepen enkel uiteen betreffende den graad der verhooging. Tegenover verzekeringsnemers die stevig georganiseerd waren toonden de maatschappijen zich zeer inschikkelijk. Het tarief waarop partijen zich na lange beraadslagingen akkoord verklaarden, waarborgt enkel het minimum der premies dat moet toekomen aan de verzekeraars.

Dit feit werd niet erkend door al de verzekeringsnemers. In het bijzonder werd de verrechtvaardiging van de premies betwist overal waar ze het meest moesten worden verhoogd. Wij denken vooral aan de verzekering der motorrijders waarvan de tarifiering ondraaglijk was.

Het organisme van toezicht, dat, om de tarieven goed te keuren, verplicht was stelling te nemen betreffende het vraagstuk der premies heeft aan de ontevreden geen gelijk kunnen geven. Naast de belangen van de verzekerden, moet het Toezicht de belangen der benadeelden beschermen. Dit doeleinde kan ten langen laatste enkel bereikt worden als de premien goed berekend zijn en aan den verzekeraar toelaten de schadeposten behoorlijk te regelen. Men moet ten andere ook rekening houden met een nieuwigheid die door de maatschappijen werd ingevoerd en waarover we niet stilzwijgend mogen heenstappen.

De tarieven voorzien, ingeval de verzekerde gedurende een zekeren tijd geen ongeval opliep, een belangrijke teruggave van premie. De gevolgen van deze bepaling, van financieel standpunt uit, kunnen niet vooraf geschat worden. Het is enkel na het einde der eerste periode waarvoor de contracten werden afgesloten dat men het deel der premies zal kunnen vaststellen dat overblijft om de uitbatingskosten te dekken. De ondervindingen tegen dien tijd opgedaan zullen terzelfdertijd toelaten te zien in welken zin eene verbetering der premies mogelijk of noodzakelijk zijn zal.

Men mag werkelijk zeggen dat het dienstjaar 1932 het einde aanduidt van een periode in de verzekering, want vanaf 1933 zijn al de technische en juridische grondslagen van de overeenkomst gewijzigd tegenover degene die in voege waren gedurende het vorige jaar. Het zal mogelijk zijn in onze volgende verslagen na te gaan, waar we een vergelijking zullen moeten maken tusschen het financieele resultaat der oude en der nieuwe zaken».

Deze volgende verslagen zullen meer dan een zuiver wetenschappelijk belang hebben. Zwitserland was niet het eerste land dat de verplichte verzekering invoerde, maar Zwitserland is het eerste in deze rij waar een instituut van controle bestaat dat zoo door en door degelijk is en dat de gewoonte heeft zijn ondervinding op een klare en bevattelijke wijze te publiceren.

Ook voor België, waar men zich intens bezig houdt met het voorbereiden van de verplichte verzekering, zullen de Zwitsersche resultaten van groot gewicht zijn.

H. JACOB.

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

3de Kamer. — 14 Juli 1934.

Voorzitter: M. Ista.
Raadsheeren: MM. Bouquey en Fontaine.
Op. Min.: M. Van Durme.
Pleiters: Mters Ausloos en Swennen.

BEROEP IN BURGERLIJKE ZAKEN. — EISCH IN BETALING EENER VOORLOOPIGE HULP TOT LEVENSONDERHOUD. — BEROEP NIET ONTVANKELIJK INDIEN DE EISCH IN EERSTEN AANLEG NIET WERD GESCHAT.

Artikel 27 van de wet van 25 Maart 1876 is niet toepasselijk op vorderingen welke enkel voor doel hebben het bekomen van een voorloopige hulp tot levensonderhoud.

Bijgevolg is het beroep niet ontvankelijk indien de vraag in eersten aanleg niet werd geschat.

Delrue c/ Blom.

Aangezien hervorming wordt vervolgd van een bevel van den heer Voorzitter der rechtbank van eersten aanleg van Antwerpen, zetelende in kortgeding, verleend tusschen partijen en dagteekenende van 23 December 1932;

Aangezien in dit bevel waarvan afschrift in geregistreerden vorm is voorgebracht, wordt uitspraak gedaan nopens de voorloopige maatregelen die te nemen zijn tengevolge van het inleiden door beroepene eener proceduur in echtscheiding: dat namelijk erin wordt beslist over hare vraag strekkende tot het bekomen van 1500 frank onderhoudsgeld per maand;

Aangezien alleen om het toegekende onderhoudsgeld beroep wordt gemaakt, de verscheidene andere doeleinden der oorspronkelijke vraag zijnde overigens uit wel onderscheidene oorzaken voortgesproten en mogende dus niet worden samengehoopt, om den bevoegdheidsgraad te bepalen;

Aangezien daaruit volgt dat het beroep weskwestie «defectu summae» niet ontvankelijk is: dat inderdaad noch in de inleidende dagvaarding noch in hun eerste besluit nemen, partijen de vraag om onderhoudssteun voor den eersten rechter geschat hebben; zoodat, naar de schikkingen van art. 33 der wet van 25 Maart 1876 hun geschil door deze deswege in laatste gebied werd beoordeeld;

Aangezien immers de ontbrekende melding der gedingswaarde, in een geval als het tegenwoordige, niet mag bepaald worden bij middel van vermenigvuldiging door tien van het jaarlijks bedrag van den gevraagden onderstand — dit omdat art. 27 van hoogervermelde wet alleen van toepassing is op vragen die strekken tot het bekomen van onderhoudspensioenen of kostrenten, en niet op eischen, die zooals deze uitgaande van beroepene alleen voor doel hebben de tegenpartij te doen veroordeelen eene voorloopige hulp tot levensonderhoud te verschaffen. (Zie Bontemps B. II, bl. 103, n° 8 - Brussel 20-12-1920 Pas

1911-11-362 - Luik 10-12-19 12 Pas 1913, 11, 81 - Luik 1-2-1924, P. Per. 1925, 34 Répert. de droit belge, v° Compétence en matière civile et commerciale n° 1097 en volgende; Luik, 12-4-1933 B. J. 1923, 562);

Aangezien de regels van bevoegdheid «ratione materiae» van openbare orde zijn en de rechter desnoods van ambtswege eene vraag «defectu summae» niet ontvankelijk moet verklaren;

Om deze redenen,

Het Hof,

gehoord den heer Advokaat-Generaal Van Durme, in zijn eensluitend advies, in openbare zitting gegeven, verklaart het beroep niet ontvankelijk «defectu summae» en veroordeelt beroeper tot de kosten van beroep.

HOF VAN BEROEP BRUSSEL

9de Kamer. — 25 September 1934.

Voorzitter: M. Heyse.
Raadsheeren: MM. Daubresse en Lacroix.
Pleiters: Mters Gryspeerdt, Valvekens en Swennen.

POLITIEAGENT. — BURGERLIJKE PARTIJ. — SLACHTOFFER VAN EEN VERKEERSONGEVAL. — AANSTELLING BURGERLIJKE PARTIJ STAD ANTWERPEN. — NIET ONTVANKELIJK.

Ingevolge artikel 3 van de wet van 17 April, mag de vordering van de burgerlijke partij enkel voor doel hebben herstel van de schade veroorzaakt door het misdrijf.

Bijgevolg moet de Stad Antwerpen, welke zich burgerlijke partij stelt tegen den betichte die terecht staat wegens onvrijwillige verwondingen van een politieagent, bewijzen dat zij tengevolge van het misdrijf buitengewone uitgaven heeft moeten doen. Zij is niet ontvankelijk zich burgerlijke partij te stellen uit hoofde van de betaling der volledige wedde aan haar agent, vermits deze verplichting spruit uit het arbeidscontract met haar agent gesloten en niet het rechtstreeksch gevolg is van het misdrijf.

De onverschuldigde verrijking van betichte kan aanleiding geven tot eene burgerlijke vordering, doch niet tot eene aanstelling als burgerlijke partij.

O. M. en Stad Antwerpen t/ Peeters.

Aangezien betichte Peeters, Lodewijk Ernest alhoewel behoorlijk gedagvaard niet verschijnt;

A... *Openbare vordering*;

Aangezien het feit, door den eersten rechter vastgesteld, bewezen is gebleken door het onderzoek voor het Hof gedaan, dat er eene billijke toepassing der strafwet gedaan is geworden;

B... *Burgerlijke partij Van Breedam*;

Aangezien geen fout of verzuim met reden aan het slachtoffer verweten mag worden; dat Van Breedam,

tengevolge van de onvoldoende en onregelmatige verlichting van het rijtuig door den betichte bestuurder, in de onmogelijkheid is geweest dit voertuig in gepaste tijd te bemerken ;

Aangezien de schadevergoeding, aan Van Breedam toegekend, billijk blijkt ;

C... *Burgerlijke partij Stad Antwerpen* ;

Aangezien de Burgerlijke partij vraagt ;

1o hoofdens tijdelijke volledige werkonbekwaamheid van Van Breedam, van 15 Augustus tot 26 October 1932... 19.307 frank 77 centiemen ;

2o hoofdens tijdelijke gedeeltelijke werkonbekwaamheid van Van Breedam, van 16 Augustus 1932 tot 19 October 1932... 1891 frank 16 centiemen ;

3o hoofdens blijvende gedeeltelijke onbekwaamheid van Van Breedam, van 19 October 1932 af, 82.020 frank 32 centiemen.

Aangezien de Burgerlijke Partij inroept dat zij het slachtoffer (haar politieagent), in dienst mits uitkeering der volledige wedde gedurig heeft gehouden, en zal moeten houden, alhoewel de waarde der arbeidsprestatie van het slachtoffer als gevolg van het misdrijf, met 30 ten honderd verminderd wordt ;

Aangezien het uit artikel 3 der wet van 17 April 1878 blijkt dat de Burgerlijke vordering alleen de herstelling van de schade door het misdrijf veroorzaakt voor doel mag hebben ;

Aangezien de Burgerlijke Partij geen bewijs levert dat zij een andere persoon in dienst heeft genomen om Van Breedam te vervangen, of overuren aan andere agenten heeft betaald, om den dienst van dezen laatste te doen, dat waarschijnlijk de dienst van Van Breedam door eene veranderde regeling verzekerd is geworden, zonder verhooging van de begroting der stadspolitie ;

Aangezien het dus niet mag aangenomen worden dat de Burgerlijke Partij buitengewone onkosten wegens het misdrijf heeft moeten dragen ;

Aangezien anderzijds de betaling der volledige wedde door de Burgerlijke partij aan Van Breedam de namaking der arbeidsovereenkomst tusschen hen gesloten uitmaakt ;

Aangezien de schade, die de Burgerlijke partij doet gelden, geenszins door het misdrijf teweeg is gebracht, maar wel door het kontrakt dat haar jegens haar agent verbindt (Brussel, 20 Februari 1934, *Journal des Tribunaux* col. 302), dat hare vragen diensvolgens moeten afgewezen worden ;

Aangezien ten onrechte de Burgerlijke partij aanhaalt en de eerste rechter (voor wat de eerste vraag betreft), heeft aangenomen, dat betichte in geener mate profijt mag trekken uit het feit dat zijn slachtoffer tot eenen openbaren dienst behoort en de schade die op hem vallen moet, door een ander zou gedragen worden ;

Aangezien dit stelsel strekt tot rechtvaardiging van den eisch op grond van eene onverschuldigde verrijking vanwege den betichte ;

Aangezien de onverschuldigde verrijking aanleiding kan geven tot een burgerlijk geding, het geding «de in rem verso» maar, niet aan eene aanstelling als burgerlijke partij die enkel en alleen voor oorzaak mag hebben de schade aan de benadeelde door het misdrijf berokkend ; (Verbrekingshof, 8 April 1929, Pas. 1.151) ;

Om deze redenen,

Het Hof gelet op de wetsbepalingen door den eer-

sten rechter aangehaald en op artikel 211 van het wetboek van strafvordering ;

Rechtdoende bij verstek jegens den betichte en bij tegenspraak jegens de burgerlijke verantwoordelijke partij en jegens de burgerlijke partijen ;

A... Op strafrechterlijk gebied : bekrachtigt het bestreden vonnis, verwijst den betichte tot de beroepskosten jegens de openbare partij, beloopende op 1100 frank 85 centiemen, zegt dat de lijfswang uitgesproken voor de kosten van eersten aanleg, insgelijks toepasselijk zal wezen op deze van beroep ; verklaart de burgerlijke verantwoordelijke partij hoofdelijk gehouden met betichte tot de betaling dezer kosten ;

B... Op burgerlijk gebied :

1. Bekrachtigt het bestreden vonnis voor wat den eisch van de burgerlijke partij Van Breedam beloopende op 0 fr. ;

Verklaart de burgerlijk verantwoordelijke partij hoofdelijk gehouden met betichte tot betaling dezer kosten ;

2. Doet het vonnis a quo te niet voor wat den eisch van de Burgerlijke partij Stad Antwerpen betreft, wijzigende, verklaart den eisch van genoemde partij ongegrond, voor zoover hij op het misdrijf steunt, en voor het overige niet ontvankelijk ; wijst haren eisch af, zegt dat de kosten van dezen eisch voor de twee aanleggen, ten laste van genoemde partij zullen blijven.

BURGERLIJKE RECHTBANK ANTWERPEN

4e Kamer. — 6 Juli 1934.

Voorzitter : M. R. Delvaux.

Openbaar Ministerie : M. Van Hille

Pleiters : Mrs Winkelmolen, Stockmans en A. Le Paige q.q.

CONTRAKTUEELE FOUT. — DELIKTUEELE FOUT. — SAMENLOOP.

Samenloop tusschen kontraktueele en quasi-delik-tueele fout is onmogelijk.

De Vos t/ Baugnet, De Backer en A. Le Paige q.q.

ADVIES

van den heer Van Hille, substituut Procureur des Konings :

Feiten. Door akte van Mters Geudens en Lemineur, notarissen ter verblijfplaats Antwerpen in dato 27 April 1931, verkochten consorten Pateau Baugnet aan den heer De Vos, eischer in zake, verschillende perceelen grond, te samen 12731 m2 groot, voor een prijs van 45 fr. per m2.

Een dier perceelen was 3127 m2 groot, volgens de akte.

Als wanneer later de koper dit perceel nogmaals liet meten, vond men een te kort van 325 m2.

De eerste afmeting werd gedaan door den landmeter De Backer. Thans worden de verkoopters en de landmeter gedaagd door De Vos in betaling van 19732,50 frank door hem, voor de 325 niet bestaande m2, betaald.

I. Wat de verkoopers betreft.

Met rede doen ze opmerken dat de eisch niet ontvankelijk is tegen hen.

Ten 1°, omdat een der clausulen van de verkoopsakte het volgende bedingt: « Ces dits terrains sont vendus en l'état et la situation où ils se trouvent en ce moment, et l'acquéreur ne pourra faire valoir aucune réclamation ni aucun recours contre les vendeurs, soit pour inexactitude dans l'indication de la contenance, la différence fut-elle d'un vingtième ou au-delà, enz... »

Ten 2°, in geval zulks als een « clause de style » zou aanzien worden en indien men toepassing wilde maken van artikels 1617 en vg. van het B. W., zou de eisch tegen de verkoopers nog niet ontvankelijk zijn, want:

a) men mag het verschil niet rekenen op elk perceel maar op al de gronden door de zelfde akte verkocht, « soit qu'elle (la vente) ait pour objet des fonds distincts et séparés », zegt art. 1619; (in dezen zin Planiol et Ripert Bd. X n° 254 bl. 272; Laurent Bd. XXIV n° 194 bl. 195; Baudry Lacantinerie et Saignat n°s 334 en 335; Aubry et Rau Bd. V al. 354 nota 26; Fransche Hof van Cassatie, 25 Maart 1884 D. 1884-I-321; Hof te Dijon, 27 Maart 1851 D. 1852-II-202).

b) omdat de vordering niet ingespannen werd binst het jaar, zooals bedongen door artikel 1622 van het B. W.

II. Wat den landmeter betreft.

Eischer heeft hem gedaagd op voet van artikel 1382 van het B. W. B.; zulks spruit uit de termen van zijn exploit:

« Attendu que le premier cité reconnaît cette erreur... qu'il est responsable des conséquences ».

Niettegenstaande wat verweerder De Backer zegt, heeft hij wel het rechterlijk kontrakt op basis van artikel 1322 B. W. B. gebonden. Maar is de landmeter aansprakelijk wegens zijne fout?

Hij heeft gehandeld in hoedanigheid van mandataris van verkoopers.

Zulks spruit ongetwijfeld uit de lezing van de verkoopakte en uit sommige stukken gehecht aan zijn dossier waaruit blijkt dat hij de zakenman was van verkoopers. Men moest zich zelf tot hem richten om gronden te koopen van de verkoopers en hij mocht de voorwaarden der verkoop vaststellen.

Welnu, de mandataris handelt tegenover derden in naam van zijn mandaatgever.

Alles wat hij doet wordt geacht gedaan te zijn door zijn mandaatgever. Het is tegen dezen laatste dat de belanghebbenden zich moeten wenden in geval van schade veroorzaakt door of in de uitoefening van zijn mandaat. (Zie Aubry en Rau Bd. XI n° 413 bl. 167; Planiol en Ripert Bd. XI bl. 219 n°s 1471 en vlg.; Dalloz Répertoire Pratique V^o Mandat n° 165; Fransche Hof van Cassatie, 27 Juli 1869 D. P. 69-I-350; — uit dit laatste arrest blijkt dat derde personen geen actie hebben tegen den mandataris indien hij door zijn handelwijze een schade veroorzaakt heeft, dat zijne fout van kontraktueelen of van deliktueelen aard weze). Derhalve meenen we dat het bestaan van een kontraktueele fout, het bestaan der deliktueele fout uitsluit, in tegenstrijdigheid met de gedachten van Mr Van Ryn, door aanleggers aangehaald.

Het is enkel de mandaatgever, die in geval van schadevergoeding die hij zou moeten betalen als verantwoordelijk over zijn mandataris, zich tegen zijn mandataris zou kunnen keeren om op zijn beurt de schade te zien herstellen die hij, in zijn hoedanigheid van voor hem verantwoordelijke persoon zou hebben ondergaan (Fransche Verbrekingshof Req. 15 Juli 1902 D. P. 1905-I-32).

Eischer had dus enkel een eventuele actie tegen zijn verkoopers wegens de fouten van hun mandataris. Wij hebben gezien dat deze actie in alle geval niet ontvankelijk was; ten eerste, om rede de bedingen van de akte; ten tweede, door de bedingen van de wet. Ongetwijfeld wordt de mandataris welke namens de verkoopers gehandeld heeft, gedekt door die bedingen, want de verkoopers hebben zich willen beschermen tegen de acties tegen hen gericht wegens alle mogelijke oorzaken en ook hoofdens de fouten begaan door hunnen mandataris, waarover ze verantwoordelijk zijn, en waarvan de fouten tegen hen een rechtstreeksche actie kon verrechtvaardigen.

Darbij lag het wel in de bedoeling van de stipulanten hun mandataris te beschermen door een beding ingelascht niet enkel ten hunne voordeel maar ook ten zijne voordeel, en dus ook onrechtstreeks ten hunne voordeel, zooals hooger aangeduid.

We staan dus wel voor een beding ten behoeve van een derde persoon. (Stipulation pour autrui).

De vordering ingespannen tegen den mandataris is dus ook mijns inziens, noch ontvankelijk, noch gegrond.

Het is interessant te noteeren dat volgens een oud arrest van het Hof van Grenoble, in dato 11 December 1837 (S. 39-II 91), en waarvan het stelsel aangenomen wordt door een deel der rechtsleer (Trop-Long T I n° 353) en nog steeds aangehaald door de Rechtsschrijvers (Dalloz. Code Civil annoté art. 1622 n° 13), artikel 1622 B. W. niet van pas is wanneer « l'exoédent (of a contrario het te kort) de contenance provient d'une erreur de calcul commise par le géomètre arpenteur ». Dan, zegt dit arrest, hebben de belanghebbenden een gewone actie welke enkel na 30 jaar verjaard is.

Dit arrest luidt als volgt:

« Que dans les cas des articles 1617 et suiv. du dit Code dont l'article 1622 n'est que la conséquence, la loi n'a eu en vue que la vente d'un ou plusieurs fonds distincts et séparés avec l'indication de la mesure — que si l'acquéreur et le vendeur ont eu des doutes sur la contenance indiquée au contrat, et qu'ils avaient un intérêt à en faire vérifier l'exactitude, la loi a du limiter à un bref délai le temps pendant lequel ils pourraient faire cette vérification, afin de ne pas prolonger trop longtemps les incertitudes de la propriété; mais que les mêmes motifs n'existent pas lorsque comme c'est l'espèce l'excédent de contenance provient de l'erreur commise par le géomètre, dans les opérations d'arpentage; dans ce cas l'erreur est indépendante des stipulations, elle est étrangère aux parties, c'est le fait seul du géomètre, c'est une erreur de calcul, qui est toujours réparable, jusqu'à ce qu'elle soit couverte par la prescription de trente ans, ce n'est point l'action en supplément de prix qui appartient au vendeur, comme au cas des art. 1617 et suiv.; c'est l'action en délaissement, parce que l'acquéreur possède l'excédant sans titre, dès que l'erreur est vérifiée, il n'a pas entendu acheter et le

vendeur n'a pas voulu lui vendre l'exédant de contenance qu'il possède... »

Indien men aannemen zou (wat niet aannemelijk is, ons inziens) dat de clause ingelascht in de akte, een gewoonlijk beding is (een clause de style), zonder waarde, zou men moeten besluiten dat eischer op voet van de principen geciteerd in dit arrest, een geding zou kunnen inspannen tegen de verkoopters.

Maar wat het huidig proces betreft, besluit is, dat aanlegger van zijn eisch dient afgewezen te worden.

VONNIS

De Rechtbank, het advies volgend, wees aanlegger af. (Fransch vonnis).

BOETSTRAFFELIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

9e Kamer. — 9 Juni 1934.

Voorzitter : M. Heimbürger.
Rechters : MM. Bertels en Paës.
O. M. : M. Dyckmans.
Peiters : Mters Liard en Moorkens.

ONDERHOUDSGELD. — NIET BETALING. — STRAFBAARHEID. — BEVEL IN KORTGEDING. — TIJDELIJK PENSIOEN.

Indien een bevel van kortgeding, waarbij een onderhoudsgeld wordt toegekend, bepaalt dat het als niet bestaand zou worden aanzien ingeval binnen de zes maanden het geding niet ten gronde werd aanhangig gemaakt, en indien dit niet geschied is, mag de verwezen partij enkel na het verstrijken der zes maanden het verder uitbetalen van onderhoudsgeld weigeren, zonder zich te kunnen onttrekken aan de betaling van het onderhoudsgeld vervallen vóór het einde van dezen termijn.

O. M. en Thys t/ S.

S... beticht van te Antwerpen sedert 5 Februari 1933, doch voor 10 Januari 1934 veroordeeld zijnde geweest door een in kracht van gewijsde gegane uitspraak, namelijk door een bevel van den heer Voorzitter in dato 20 Januari 1934 tot een onderhoudsgeld van 750 frank per maand in het voordeel zijner echtgenote Anna Thys meer dan drie maanden vrijwillig in gebreke te zijn gebleven de termijnen ervan te kwijten, de pleegvormen voorzien bij art. 2 der wet van 14 Januari 1928, ten opzichte van betichte vermeld zijn geweest.

Aangezien betichte opwerpt dat door het bevel de dato 5 Februari 1933, geveld door den heer Voorzitter dezer Rechtbank zetelende in kortgeding, uitdrukkelijk bepaald werd dat dit bevel als niet bestaande zou dienen aanzien te worden, ingeval binnen de 6 maanden het geding niet ten gronde werd aanhangig gemaakt; dat zulks niet geschied is en dat er dan geen grond voor de ingespannen vervolgingen zou bestaan;

Aangezien deze bepaling echter slechts voor doel heeft te beletten dat een voorloopige maatregel genomen in kortgeding een blijvend recht aan eene der partijen zou bezorgen, zooals dit voortspruit uit een vonnis ten gronde;

Aangezien betichte uit het feit, dat de burgerlijke

partij naliel binnen de 6 maanden ten gronde te dagvaarden, slechts het recht kan putten na het verstrijken van dezen termijn verder de betaling van onderhoudsgeld te weigeren en het bevel als niet meer bestaande te beschouwen, maar dat hij zich geenszins kan onttrekken aan de uitvoering van dit bevel voor het verstrijken der 6 maanden;

Aangezien dit bevel beteekend op 23 Maart 1933 kracht van gewijsde bekomen heeft;

Aangezien betichte meer dan 3 maanden vrijwillig in gebreke bleef het onderhoudsgeld te betalen;

Aangezien bijgevolg al de voorwaarden vereischt door art. 391 bis van strafwetboek vervuld zijn en de betichting bewezen is;

Aangezien de eisch der burgerlijke partij, die slechts vergoeding vraagt harer zedelijke schade, ontvanke-lijk is en het gevraagde bedrag van 1 frank billijk kan toegekend worden.....

VREDEGERECHT ANTWERPEN

4e Kanton. — 19 September 1934.

Vrederechter : Mr. De Keyser.
Pleiters : Mters René De Jongh en Verbaet.

ARBEIDSONGEVALLEN. — BEWIJS. — VERKLARING VAN SLACHTOFFER.

Wanneer er geene getuigen waren bij het gebeuren van een ongeval dat, indien de beweringen van het slachtoffer juist zijn, als een werkongeval moet worden bestempeld, mag men aan deze beweringen geloof hechten, indien zij, gezien de omstandigheden, waarborgen van geloofwaardigheid bieden. Deze omstandigheden zijn in casu het feit dat zij tot driemaal toe werden herhaald aan verschillende personen, op een tijdstip waarop het slachtoffer niet vermoedde dat de wonden, die het als doodgewoon en ongevaarlijk beschouwde, ernstige gevolgen zouden na zich sleepen : des te meer daar alles er op wijst dat de beweringen van het slachtoffer niet ingegeven werden door loutere berekening.

Van der Vaet t/ Britisch Dominions.

Aangezien door gemeld vonnis van 20 Juni l.l. aanlegster er toe gemachtigd werd om te bewijzen dat wijlen haren echtgenoot op 1 Maart 1934, werkelijk slachtoffer geweest was van een werkongeval en dat hij aan de gevolgen daarvan op 11 Maart overleden was.

Aangezien het niet meer te betwijfelen valt, na de ingewonnen inlichtingen en de verklaringen van Dr. Michielssen, dat Palemans gestorven is « aan bloedvergiftiging veroorzaakt door de ontsteking van eene kneuzingwonde », die hij opgelopen had « van voor, halverwege het rechterbeen ».

Aangezien er dus nog maar alleen te onderzoeken blijft of die kneuzingwonde veroorzaakt werd in een werkongeval.

Desbetreffend doet verweerster heel te recht opmerken dat geen enkele getuige verklaard heeft het ongeval met wijlen Palemans te hebben zien gebeuren; zij voegt er bij, dat ook de pogingen, die zij aangewend heeft lang voor dat het huidig geding werd

ingebracht, om zulke getuigen te ontdekken, zonder den minsten uitslag gebleven zijn; en derhalve meent zij te mogen beweren dat er aan bewijsmateriaal niets anders overgebleven is dan de eigen verklaring van het slachtoffer zelf.

Deze verklaarde immers aan de drie onderhoorde getuigen, die het onder eede bevestigen, dat op 1 Maart bij het werken, de hamer die hij bezigde van den steel loskwam en op zijn been geslagen was.

Aangezien deze verklaring van Palemans, alleen en op zich zelve inderdaad onvoldoende is om als genoegzaam bewijs te kunnen gelden voor de werkelijkheid van haren inhoud.

Zij verkrijgt echter wel groot belang en degelijke beteekenis als men in het oog houdt onder welke voorwaarden en in welke omstandigheden zij gedaan is geworden.

Zij wordt tot driemaal toe herhaald, aan verschillende personen, op een tijdstip dat niet kon laten vermoeden dat « die doodgewone verwonding, die met enkele dagen rust en compressen zou genezen zijn » zulken ernstigen keer zou nemen en Palemans dus geen wezenlijk belang kon hebben om stemming te maken voor het bestaan van een werkongeval, met de daaraan verbonden gevolgen van vergoeding.

Zoo weinig beteekenis zelfs hecht Palemans aan het gebeurde, en zoo, weinig beteekenis heeft het inderdaad op dit oogenblik, dat hij zich niet eens beklagt, want het is slechts op vraag van later toegekomen makkers, die zagen dat hij «mankte» en «zijn been trok» dat hij zegt wat hem daareven gebeurd is en hoe het gebeurd is.

Evenmin acht hij noodig dit lichte ongeval, met zijn geringe gevolgen, als een werkongeval aan te geven, want dit gebeurt slechts enkele dagen later als de wonde alreeds ontstoken en Palemans door koorts aangegrepen is.

Het moest bijgevolg als volstrekt onaannemelijk uitgesloten worden dat wijlen Palemans uit loutere berekening en in tegenstrijd met de waarheid zou beweerd hebben dat hij bij het werk lichtelijk gekwetst werd op de wijze die hiervoren aangehaald werd.

Trouwens getuige Van de Zanden en Van den Bergh hebben Palemans gezien onmiddellijk nadat hij van zijn werk op de kaai in het werkhuis terugkwam en beiden hebben bemerkt dat hij «alsdan mankte» en «zijn been trok».

Beschouwd in het licht van die bemerkings kan het niet anders of de verklaringen van Palemans moeten voor iederen redelijken beoordeeler allermint een zwaar vermoeden doen ontstaan ten gunste van hunne volstreekte echtheid, en zoo ooit de billijkheid vereischt dat aan een vermoeden, door niets hogenaamd tegengesproken, de waarde gehecht wordt van een bewijs, dan is het wel in zake van ongevallen, die zich plots voordoen in omstandigheden als diegene welke voorkomen in het onderhavig geval Palemans.

Verweerster schijnt het vreemd te vinden, dat aanlegster toch twee getuigen heeft weten voor te brengen terwijl zij zelve, een paar weken na het overlijden van Palemans, niettegenstaande al de moeite welke zij zich gegeven heeft, geen enkelen getuige heeft kunnen ontdekken.

Verwonderlijk mag die omstandigheid echter niet voorkomen: had verweerster zich gewend tot aanlegster dan zou deze haar wellicht de namen op-

gegeven hebben van die voorgebrachte getuigen; maar dit heeft ze niet gedaan en alleen maar gezocht naar personen die ooggetuigen geweest waren van het ongeval zelf, en daar er zulke niet bestaan, heeft zij er geene kunnen vinden, evenmin als de aanlegster zelve.

¹ Veeleer mag het vreemd voorkomen dat verweerster, welke vanaf 5 of 6 Maart kennis heeft gekregen van het geval Palemans, dezen naar het Stappaerts-gasthuis overbrengen doet, zonder dat zij het ooit noodig geacht heeft de verongelukte aldaar door haren eigen dokter te doen bezoeken; een onderzoek door dezen te dien ure ingesteld zou denkkelijk wel heel nuttige aanwijzingen kunnen opgeleverd hebben.

² Daarbij dient opgemerkt dat verweerster in de eerste weken het bestaan van een werkongeval heelemaal niet betwist of ontkend heeft, en indien nu die eerste zienswijze tegenover haar niet kan weerhouden worden als eene niet terug te nemen bekentenis, dan toch zou het billijkerwijze dienen dat zij den ommekeer in hare zienswijze op eene andere manier verrechtvaardigen zou, dan met dit eenige motief: er bestaan geen ooggetuigen van het ongeval.

Hiermede bedoelen wij heelemaal niet den last van het positief bewijs aan verweerster op te leggen; doch anderzijds heeft verweerster de plicht, de belanghebbende niet in den waan te laten dat zij akkoord gaat over den inhoud van de gedane ongevalverklaring, langer dan dit wel strikt noodig is en zonder tijdig en met de haar daartoe staande middelen zich op de hoogte te stellen over de ware toedracht der zaak; doet zij dit niet dan geeft zij daardoor aanleiding om voor het slachtoffer het rechtstreeksche bewijs uiterst te bemoeilijken en misschien wel gansch onmogelijk te maken.

II. Aangezien wijlen Palemans, gedurende het jaar dat zijn ongeval voorafging, in de onderneming van zijn patroon, werkelijk aan loon verdiend heeft:

a) vanaf één Maart 1933 fr. 420,— in de week tot 18 Juni 1933, 't zij zestien weken à fr. 420,— of fr. 6720,—

b) van 12 Februari tot 1 Maart 1934 à fr. 300,— of gedurende drie weken 900,—

c) van 18 Juni 1933 tot 12 Februari 1934 was Palemans om reden van ziekte werkeloos, zoodat dit verdiende loon dient aangevuld te worden met het gemiddeld loon van een werkmans uit dezelfde categorie 't zij gemiddeld fr. 360,— in de week, of gedurende 33 weken 11.880,—

zoodat het geheel bedrag van het in aanmerking komende loon bedraagt: fr. 19.500,—

III. Aangezien aanlegster vraagt dat een derde van de haar toekomende rente haar in kapitaal uitbetaald worde om daarmee eenen kleinen handel op te zetten.

Dat die vraag ons redelijk voorkomt en het belang van aanlegster best zal gediend zijn met ze in te willigen.

Om deze redenen:

Wij, Victor De Keyser, Vrederechter van het vierde kanton der stad Antwerpen, zeggen voor recht dat wijlen Palemans op 11 Maart 1934 gestorven is aan de gevolgen van een werkongeval hem overkomen op

1 Maart 1934; — Verleenen aan aanlegster het recht om te ontvangen de wettelijke vergoedingen voor gezegd ongeval berekend op een loon van negentien duizend vijf honderd franken, diensvolgens, veroordeelen verweerster aan aanlegster voormelde vergoedingen te betalen. Veroordeelen verweerster verder om een derde der aan aanlegster toekomende rente onmiddellijk in kapitaal uit te betalen. Veroordeelen verweerster tot de kosten van het geding, deze laatste berekend voor het geheel op de som van honderd zes en zestig franken twintig centiemen, niet inbegrepen het tegenwoordig vonnis.

VREDEGERECHT TE GEERAARDSBERGEN

17 September 1934.

Rechter: A. de L'Arbre.

Pleiters: Mters Fern. Calewaert en Fl. Lefébure.

WET VAN 20 JULI 1932, BETREFFENDE DE WEDERZIJDSCHE RECHTEN EN PLICHTEN DER ECHTGENOOTEN. — NIEUW ARTIKEL 217 VAN HET B. W. — STILZWIJGENDE TOESTEMMING VAN DEN ECHTGENOOT TOT DEN VERKOOP VAN MOBILIER, GEDAAN DOOR DE ECHTGENOOTE. — IN WAT DE TOESTEMMING BESTAAT. — HET BEWIJS ERVAN.

Toestemming, in tegenstrijd met machtiging, is aan geene pleegvormen onderworpen, en de man wordt als toestemmend aanzien, zoodat hij de vervreemding kent en laat gebeuren. De toestemming van den echtgenaam tot het verkoopen van huismeubelen door zijne echtgenote mag, ingevolge het nieuwe artikel 217 B. W. (Wet van 20 Juli 1932) bewezen worden, volgens het gewoon recht; dus bij middel van elk feit, dat door den rechter aanzien wordt als voldoende bewijskrachtig; bewijzen door getuigen en vermoedens is dus toegelaten.

Sonck H./ Scheerlinck.

Gezien de inleidende dagvaarding, in date zeven den Juli 1934, strekkende, in hoofdzaak, tot de teruggave van een bed met ressort, welk de echtgenote des aanleggers aan den verweerder verkocht en geleverd heeft, zonder toestemming van haren man;

Aangezien de verweerder den verkoop en de levering bekend, doch beweert dat de aanlegger tot den verkoop toegestemd heeft;

Aangezien dat, volgens het nieuw artikel 217 van het Burgerlijk Wetboek, de gehuwde vrouw niet mag vervreemden, zonder toestemming van haren man;

Aangezien de toestemming, in tegenstrijd met de machtiging, aan geene pleegvormen onderworpen is, en de man aanzien wordt als toestemmend, zoodra hij de vervreemding kent en laat begaan (Planioi T. I. n° 956 en commentaire de la loi du 20 juillet 1932 door Reyntens n° 33, eerst verschenen in Pand. Pér. October 1932);

Aangezien, tijdens de bespreking der wet van 20 Juli 1932, duidelijk verklaard werd, dat er geen geschrevene toestemming dient voorgebracht; (Reyntens n° 33);

Aangezien, ten tijde van het oud artikel 217, (welk

in zijnen tekst, de medewerking van den man in de akte of zijne schriftelijke toestemming eischte), aangeleerd werd, dat de medewerking van den man aan de daad zijner echtgenote het eenigste feit is, welk mag aanzien worden als bewijs dat stilzwijgende toestemming door den man verleend werd;

Aangezien zulk beperkte bewijstheorie een uitzondering was aan het gewoon recht, hetwelk toelaat het bestaan van de stilzwijgende toestemming te ontwaaren in elk feit, dat door den rechter aanzien wordt als voldoende bewijskrachtig; (Baudry Lacantinerie, Précis de droit Civil. Uitgave 1892 n° 333);

Aangezien het nieuw artikel 217 ons teruggebracht heeft tot het gewoon recht, en dus, niets belet een aangevraagd getuigenverhoor toe te staan, indien de feiten, ten bewijze voorgesteld, duidelijk, ter zake dienend en beslissend zijn;

Aangezien de drie feiten, door den verweerder aangegeven samen genomen, de drie hoedanigheden hebben, die het getuigenverhoor ontvankelijk maken;

Om deze redenen:

Wij, Vrederechter van het Kanton Geeraardsbergen, rechtdoende bij tegenspraak en in laatsten aanleg, laten aan den verweerder toe te bewijzen, bij alle rechtsmiddelen getuigen inbegrepen, de drie feiten door hem genummerd en voorgesteld, te weten:

1° dat de aanlegger, elken avond, te Schendelbeke, bij zijne echtgenote kwam; 2° dat, in den avond van den dag waarop Romanie Andries en Anna Herregodts ook mobilier aangekocht hadden bij de vrouw Sonck, de aanlegger ter herberg was van Andries Georges en dat hij daar, in tegenwoordigheid van verschillende personen (Elisa De Taeye, echtgenote De Vincke en Augusta Clement, echtgenote Bacro) zegde dat hij het eens was met den verkoop en zijne vrouw de helft van de opbrengst mocht hebben, terwijl hij de andere helft zoude storten op het spaarboekje van zijnen zoon; 3° dat de aanlegger aan Georges Andries gevraagd heeft aan den verweerder voor te stellen eenen velo van den aanlegger aan te koopen, vermits hij toch reeds iets anders gekocht had bij de vrouw Sonck — dat Georges Andries en de verweerder, des anderdaags, bij den aanlegger den velo gaan bezichtigen zijn; Laten aan den aanlegger toe het tegen bewijs te leveren, insgelijks bij alle rechtsmiddelen, getuigen inbegrepen; stellen het rechtsstreeksch en het onrechtsstreeksch getuigenverhoor vast op achtsten Oktober, negentien honderd vier en dertig, om twee uren namiddag, in onze gewone zittingszaal; Kosten voorbehouden.

NEDERLANDSCHE RECHTSPRAAK

GERECHTSHOF TE 'S GRAVENHAGE

1e Kamer. 7 Juni 1933.

ECHTSCHIEDING BIJ VERSTEK. — TUSSCHEN BELGEN. — BEDROG. — NIETIGHEID.

Eene echtscheiding bij verstek, die vóór een Nederlandsche rechtbank verkregen werd door bedrog en misleiding, in dien zin dat, terwijl beide echtgenooten in werkelijkheid in België verbleven, de man zijn domicilie fictief naar Nederland had doen

overschrijven en de procedure begonnen was voor de rechtbank dezer fictieve woonst tegen zijne echtgenoot «rechts woneinde aldaar, momenteel zonder bekende woon- of verblijfplaats in het Koninkrijk»; wanneer ook het vonnis niet op een behoorlijke wijze beteekend werd, zoodat mag worden aangenomen dat verweerster op het oogenblik der inschrijving dit vonnis niet kende, had de akte van inschrijving niet in de registers mogen ingeschreven worden en moet de inschrijving worden doorgehaald.

Van Gansen t/ Van Heetvelde.

Het Gerechtshof te 's Gravenhage, Eerste Kamer, heeft de navolgende beschikking gegeven op het request luidende :

Geeft eerbiedig te kennen :

Léonie Christine Van Ganssen, gescheiden echtgenoot van Petrus Franciscus Van Heetvelde, gediplomeerd verpleegster, wonende aan de Sint Erasmusstraat nr 29, te Borgerhout (bij Antwerpen, België), te dezer zake woonplaats kiezende aan de Zeestraat, nr 1, te 's Gravenhage ten kantore van den ondergeteekenden procureur ;

dat enz. ;

Op welke gronden zij zich wendt tot Uw Hof, met het eerbiedig verzoek om bij de beschikking, vrij van alle kosten, en waarvan een grosse gratis aan haar zal worden uitgereikt, de bestreden beschikking te vernietigen, en alsnog het in eersten aanleg gedane verzoek toe te wijzen.

* * *

Het Gerechtshof te 's Gravenhage, Eerste Kamer, Gezien vorenstaand request met bijlagen, waaronder expeditie van de beschikking van de Arrondissementsrechtbank te 's Gravenhage van 10 Februari 1933, waarvan befoep, alsmede een getuigschrift van onvermogen van requestrante.

Mede gezien het door requestrante aan de Rechtbank ingediend request en de daarin genoemde ook aan het Hof voorgelegde stukken en gehoord de mondelinge toelichting daarvan in de Raadskamer van het Hof namens requestrante door Mr A. W. Rasers, advocaat te Breda ;

Overwegende dat het Hof op grond der stukken de in dat oorspronkelijk request gestelde feiten bewezen acht en wel in het bijzonder ;

dat requestrante op 5 Maart 1919 te Antwerpen is gehuwd met Petrus Franciscus van Heetvelde, evenals zij van Belgische nationaliteit ;

dat zij en haar genoemde echtgenoot in 1926, terwijl zij te Antwerpen woonden, tegen elkander een eisch tot echtscheiding bij de Rechtbank van eersten aanleg aldaar hebben ingesteld ; dat de eisch van requestrante bij arrest van het Hof van beroep te Brussel van 25 Januari 1929 aan haar is toegevoegd en dientengevolge op 23 Juli 1929 de echtscheiding in de registers van echtscheidingen van de stad Antwerpen is ingeschreven en dat haar echtgenoot bij deurwaarders exploit van 2 Juli 1930 aan requestrante heeft doen aanzeggen dat hij afstand deed van den door hem tegen requestrante ingestelden eisch ;

dat intusschen haar echtgenoot, terwijl de genoemde procedures in België hangende waren, stellende dat hij woonde te Tilburg en dat requestrante, zijn echtgenoot, was zonder bekende woon of verblijfplaats

in Nederland na daartoe van den President dier Rechtbank verlof te hebben gekregen een eisch tot echtscheiding tegen requestrante, welke eisch bij vonnis dier Rechtbank van 17 April 1928, bij verstek gewezen aan hem is toegewezen ;

dat requestrante van het instellen van dezen eisch en het bestaan van dit vonnis — een en ander haar beteekend op de wijze van artikel 4 sub. 7. Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering — onkundig is gebleven tot 27 October 1928, toen van Heetvelde zich verhoogd heeft aan de haar door den President van de Rechtbank te Antwerpen voor den duur van het aldaar gevoerd proces aangewezen verblijfplaats, Scheepstraat, nr 12, te Antwerpen, ten einde daar meubelen weg te halen en tevens van dat vonnis schriftelijk mededeeling deed aan den raadsman van requestrante ;

dat het verstek vonnis op 11 September 1928 ten verzoeken van Van Heetvelde, onder overlegging van het exploit van Beteekening op vermelde wijze d.d. 16 Mei bevorens en van een verklaring van den Griffier d.d. 21 Augustus van dat jaar, houdende dat tegen dat vonnis geen verzet was gedaan, in de registers van den Burgerlijken Stand van 's Gravenhage is ingeschreven ;

dat Van Heetvelde echter, weliswaar zich op 14 October 1927 heeft doen inschrijven in het Bevolkingsregister van Tilburg, komende van Antwerpen, waarheen hij zich weder op 20 Februari 1928 heeft doen inschrijven, gelijk hij zich ook op 30 Januari 1928 te Antwerpen heeft doen afschrijven naar Rotterdam en op 14 Mei 1928 weder, als komende van Rotterdam, te Antwerpen heeft doen inschrijven, maar in werkelijkheid steeds te Antwerpen woonachtig is gebleven en daar zijn werkelijk verblijf heeft gehouden, blijkende dit in het bijzonder uit de in het aan de Rechtbank gericht request sub prio tot 70 nog vermelde en ook aan het Hof overgelegde stukken ;

Overwegende dat requestrante op grond van die feiten terecht stelt, dat het door de Rechtbank te Breda tegen haar, als «rechts woneinde te Tilburg, momenteel zonder bekende woon- of verblijfplaats in het Koninkrijk» bij verstek gewezen vonnis, door bedrog of misleiding verkregen is en evenzoo de inschrijving daarvan, aangezien dat vonnis niet op behoorlijke wijze aan requestrante was beteekend, noch uit eenige daad van requestrante hare bekendheid met dat vonnis was af te leiden ; integendeel als vaststaande mag worden aangenomen, dat zij op het oogenblik der inschrijving daarvan nog onkundig was, zoodat zij toen nog daartegen in verzet had kunnen komen ;

Overwegende dat requestrante daaraan terecht de gevolgtrekking verbindt dat de akte van inschrijving niet in de registers had mogen opgenomen worden en dat door die inschrijving een mislag in het betrokken register als bedoeld in artikel 70 Burgerlijk Wetboek heeft plaats gehad, grond opleverende tot de door haar gevraagde verbetering van het register door doorhaling van bedoelde akte in mitsdien haar daartoe strekkende verzoek ten onrechte door de Rechtbank is afgewezen ;

Beschikkende :

Vernietigt bovenvermelde beschikking van de Rechtbank te 's Gravenhage van 10 Februari 1933, waarvan beroep ;

Wijst aan requestrante haar verzoek toe ;

Gelast de verbetering van het Register van Huwe-

lijken en Echtscheidingen van den Burgerlijken Stand te 's Gravenhage over het jaar 1928, in dier voege dat voormelde daarin opgenomen akte van 11 September 1928 (No 398) worde doorgehaald;

Venklaart deze beschikking vrij van alle kosten en dat een grosse daarvan kosteloos aan requestante zal worden uitgereikt.

BESTUURLIJKE RECHTSPRAAK

KONINKLIJK BESLUIT VAN 20 DECEMBER 1933

GEMEENTERADEN. — LAATTIJDIGE EEDAFLEGGING.

Het feit dat de gemeenteraads-zittingen vastgesteld worden 's Zondags onder de hoogmis is eene wettig geldende reden in den zin van art. 61 der Gemeentewet om het niet tijdig afleggen van den eed der gemeenteraadsleden.

Duvivier t/ Gemeente Pieton.

Gelet op de beslissing dd. 17 November 1933, waarbij de bestendige deputatie van den provincieraad van Henegouwen het beroep heeft verworpen dat haar door den heer Duvivier Emile, gemeenteraadslid, op 10 Mei tevoren werd aangetekend tegen de beslissing van den gemeenteraad van Piéton dd. 18 Maart 1933, tot vaststelling van zijn ontslag omdat hij na tweemaal achtereenvolgens te zijn opgeroepen, zich niet heeft aangemeld om den bij artikel 61 der gemeentewet voorgeschreven eed af te leggen;

Gelet op het beroep den 24en November 1933 door den provinciegouverneur tegen deze beslissing aangetekend;

Overwegende dat het vermoeden van ontslag, gesteld bij artikel 61 der gemeentewet, slechts bestaat voor het geval dat het raadslid geen enkele wettige reden mocht hebben om zich aan de beëdiging te onttrekken; dat de gemeenteraadsvergaderingen, waarop de heer Duvivier werd opgeroepen, op een Zondag onder de hoogmis moesten gehouden worden; dat belanghebbende, alleen uit protest, geweigerd heeft zich er heen te begeven; dat deze reden van onthouding haar grond vindt in de rechtspraak die als vernietigbaar beschouwd de beslissingen, welke door gemeenteraden zonder noodzaak op een Zondag onder de hoogmis worden gehouden; dat niets er ten deze toe verplichtte den raad op dergelijk oogenblik bijeen te roepen;

Overwegende diensvolgens dat de bestendige deputatie ten onrechte het beroep van den heer Duvivier heeft verworpen;

Gelet op de artikelen 76, lid 2, en 80 der gemeentekieswet en op artikel 61 der gemeentewet;

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken,

Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikel 1. Bovenvermeld beroep van den gouverneur der provincie Henegouwen wordt ingewilligd.

Diensvolgens wordt de beslissing der bestendige deputatie, dd. 17 November 1933, hervormd.

De heer Duvivier, Emile, moet dus tot de eedaflegging als gemeenteraadslid van Piéton worden toegelaten.

Melding hiervan dient gemaakt in het notulenboek der bestendige deputatie op den rand der hervormde akte.

Art. 2. Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, den 20en December 1933.

NOTA. — Ingevolge de wet van 1 Juli 1860 (art. 2, par. 3. Gemeentewet art. 61) worden de gemeenteraadsleden die, na twee achtereenvolgende oproepingsbrieven te hebben ontvangen tot het afleggen van den eed, nalaten aan dit vereischte te voldoen, als ontslaggever aanzien. De wet zegt echter uitdrukkelijk, dat dit alleen geldt zoo de gekozen raadsleden hieraan tekort komen « zonder wettige redenen ».

De wet geeft echter geen de minste aanduiding nopens deze wettige redenen van verhindering. (Zie Brants. Belg. Gemeenterecht. Nr. 64).

De Gemeenteraad mag nochtans 's Zondags vergaderen. (Brants. Belg. Gemeenterecht. Nr. 129). — Williquet. Loi Communale 5e, uitg. Nr 176. — Giron in: Revue Communale 1898, 5. — In tegenovergestelden zin: Bernimolin. Des institutions Provinciales et Communales. T. I. Bl. 402).

Het past echter niet deze vergaderingen te stellen tijdens de uren der missen, om alzoo zekere leden te beletten aanwezig te zijn. Het K. B. hierboven brengt hiervan eene toepassing die geheel gelijkvormig is aan het Ministerieel besluit van 28 Juni 1879.

Het feit dat de twee gemeenteraadszittingen belegd waren op een Zondag, tijdens de hoogmis, wordt aangenomen als eene wettige reden van verhindering voor het niet tijdig afleggen van den eed voorzien door de wet van 1 Mei 1860.

I. V.

BIBLIOGRAPHIE

Mr H. VOS.

Rechtspraak en Literatuur op de Gemeentewet.
— Léon's Rechtspraak-Deel I, aflevering 2.
— Boekhandel Gebr. Belinfante N. V.
's Gravenhage. — Leiden 1933.

De zeer gekende bewerking van de Nederlandsche gemeentewet door advocaat H. Vos uit Leiden volgens de methode van Léon's rechtspraak, was voor het laatst verschenen in 1925. De wetgeving van 1931 heeft zeer belangrijke wijzigingen gebracht aan het Nederlandsch Gemeenterecht. Vandaar de noodzakelijkheid eener nieuwe uitgave van dit belangrijk werk, uitgave die bijgewerkt is tot einde October 1933.

Het eerste stuk is zoo pas verschenen en omvat de bewerking van de eerste 127 artikelen der Nederlandsche gemeentewet.

Op de talrijke punten waarbij analogie bestaat tusschen het Nederlandsch en het Belgisch gemeenterecht is het uiterst interessant kennis te nemen van de oplossingen die door de Nederlandsche administratieve rechtspraak gegeven zijn geworden aan menigvuldige praktische problemen die zich ook in ons administratief recht hebben gesteld. Schrijver geeft ons desaan gaande niet enkel de korte inhoud van de Koninklijke besluiten en de rechterlijke beslissingen, doch verwijst telkens naar de Nederlandsche literatuur op het gebied van het administratief recht, die

ook voor ons ten minste op theoretisch en zuiver wetenschappelijk gebied van zeer groot belang is.

De nieuwe bewerking van het boek van Mr Vos streeft trouwens niet een zuiver practisch doel na, doch heeft een zeer groote waarde van uit algemeen staatsrechtelijk oogpunt.

Bij een debat aangaande een vraagpunt betreffende het gemeenterecht is het uiterst gewenscht dat onze Belgische juristen, die zich bezig houden met het administratief recht, ook eens zouden nagaan wat de Nederlandse wetenschap op hetzelfde gebied leert. Hun inzicht zal er steeds door verruimd worden, zij zullen verschillende bronnen en gegevens ontdekken die hun heel wat belang zullen inboezemen en voor dit alles zouden ze geen beteren gids kunnen vinden dan het boek van Mr H. Vos.

R. Victor.

ROBERT DE SMET

Les Assurances Maritimes. Traité théorique et pratique de droit comparé. — Paris : Librairie générale de Droit et de Jurisprudence. 1934.

In de «Bibliothèque de Droit Maritime» onder leiding van Prof. Georges Ripert, is een lijvig werk verschenen van Mter Robert De Smet, advocaat bij het Beroepshof te Brussel en agregaat van het Hooger Onderwijs, over de zeeverzekeringen.

Het is een werk van grootschen opzet waarbij op grondige wijze in het vergelijkend recht, de wetgeving betreffende de zeeverzekeringen bestudeerd wordt. De methode door den schrijver aangewend is uiterst merkwaardig. Na voorafgaandelijk een uitvoerige studie gemaakt te hebben van de Belgische en de Fransche wetgeving op dit gebied, ontleedt hij nadien de wetgeving en de rechtspraak in het Engelsch en het Duitsch recht. Op deze wijze krijgt men een gemakkelijk te beheerschen overzicht aangaande de internationale stand der wetenschap van het zeeverzekeringsrecht.

Al de hoofdstukken zijn voorzien van een zeer uitgebreide documentatie betreffende de rechtspraak in België, Frankrijk, Engeland en Duitschland.

Het werk is nochtans iets anders dan van zuiver documentaire aard: het is geen repertorium van rechtspraak en geen opsomming van twistvragen.

De auteur heeft zich vooral ten doel gesteld in het licht van de beginselen die aan het verzekeringsrecht ten grondslag liggen, juridische oplossingen te geven.

Het is een boek dat een ontzaglijke som arbeid vertegenwoordigt en dat, zooals de inleider Prof. Ripert het terecht doet opmerken, een merkwaardige bijdrage vormt van de Belgische rechtswetenschap tot het maritieme recht in het algemeen.

Er dient nog opgemerkt te worden dat de schrijver op het einde van zijn boek de teksten der wetten betreffende de zeeverzekering in de verschillende landen heeft verzameld, doch vooral dat hij alle belangrijke formules van zeeverzekeringspolissen heeft bijeengebracht wat aan de practijk een zeer grooten dienst bewijst.

Voor België wordt het boek verstrekt door de Etabl. Emile Bruylant, te Brussel, aan den prijs van 100 fr., die uiterst milig schijnt voor dit uitgebreid en lijvig werk van ongeveer 1000 blz.

J. M.

R. STANDAERT.

La nationalité belge. — Office International d'Editions, Alfred Balsacq, Luttre. 1934.

De heer Standaert is specialist van het vraagstuk der nationaliteit dat in den laatsten tijd door den wetgever herhaaldelijk is bewerkt geworden en waarvan de thans geldende wettelijke bepalingen, tengevolge van het uitvaardigen der wetten van 15 Mei 1922, 4 Augustus 1926, 30 Mei 1927 en 15 October 1932, door vele juristen op zeer verwarde wijze werden beheerscht.

Schrijver, die als bestuurder aan het Ministerie van

Justitie de vraagstukken betreffende de nationaliteit in zijn bijzondere bevoegdheid heeft, levert ons in dit werk een uitvoerig en volledig commentaar van de thans bestaande wetgeving.

Zooals Minister Janson het in de voorrede tot dit werk zeer te recht zegt, zal geen enkel onderzoek binnen de sfeer van deze rechtsstof voortaan nog kunnen geschieden zonder het leidslicht van den schrijver.

In een zeer interessante inleiding geeft de auteur ons algemeene beschouwingen over de grondbeginselen betreffende de toepassing der wetten op de nationaliteit om daarna artikelsgewijs een volledig commentaar te geven van de samengeordende wetten, commentaar dat overvloedig is en tevens uitermate klaar.

Schrijver heeft een bijzonder deel gewijd aan de nationaliteitskwestie te Moresnet en in de kantons Eupen, Malmédy en St. Vith en hij behandelt ook in een bijzonder hoofdstuk de Fransch-Belgische overeenkomst van 12 September 1928, betreffende de nationaliteit der gehuwde vrouw. Ook de nationaliteitskwestie in Congo wordt in een afzonderlijk hoofdstuk besproken. Een synoptische tabel betreffende de verschillende wetten, die het statuut der nationaliteit in België geregeld hebben en enkele specimens van akten, besluiten het boek dat ons aldus een uiterst volledige voorlichting verstrekt in dit zeer speciaal domein.

A.

NECROLOGIE

Wij vernemen zooeven het onverwacht overlijden van den heer

Joseph Benedictus DE BACKER

echtgenoot van Mevrouw Hermina Van Zeeland en schoonvader van onzen confrater Mter John Stockmans, den ijverigen secretaris-schatbewaarder van het R. W.

De redactie van het R. W. biedt aan Mter Stockmans en aan Mevrouw Stockmans de uitdrukking aan van hare innige deelneming in den rouw die hen treft.

INGEZONDEN BIJDAGEN

DE VOORSCHRIFTEN NOPENS DE VOLKSSTEMMING IN HET SAARGEBIED

Niet alleen als politieke aangelegenheid moet de toekomstige volksstemming van het Saargebied interesse verwekken, doch de juridische verwezenlijking van deze stemming heeft eene organisatie in het leven groepen die geheel in het licht van wat men zou kunnen noemen, een wereldrecht, staat.

Het verdrag van Versailles heeft, zooals het algemeen geweten is, beslist dat voor een duurtijd van vijftien jaren, de regeering van het Saargebied zou ovengedragen worden aan eene internationale commissie, benoemd door den Volkenbond, en heeft het lot van het Saargebied zelve doen afhangen van eene volksstemming te houden bij het verstrijken van dezen termijn. De bevolking zal aldus te kiezen hebben, ofwel de terugopneming bij Duitschland, ofwel de vereeniging met Frankrijk, ofwel een bestendige onderhoorigheid van den Volkenbond, zooals ze nu verwezenlijkt is. Deze keuze zal gedaan worden door alle personen van beiderlei geslacht, en die minstens 20 jaar tellen en bovendien op het oogenblik van de

onderteekening van het verdrag van Versailles, in het Saargebied gewoond hebben.

De «Deutsche Juristen Zeitung» in het nummer 18 van den loopenden jaargang, vertolkt de opvatting van de Duitsche juristen tegenover deze gebeurtenis.

De studie die er in verschenen is, is echter geen pleidooi of geen aanval, doch een zuiver juridische uiteenzetting nopens de omstandigheden en de werking van de stemming.

Vooreerst wat betreft de vereischten van woonst wordt er op gewezen dat het verdrag van Versailles slechts enkele groote lijnen nopens deze volksstemming inhoudt, en dat het aan een bijzondere daartoe gevormde commissie opgedragen is de modaliteiten dezer stemming vast te stellen. Deze commissie is samengesteld uit een Zweed, een Hollander, een Zwitsers en eene Amerikaansche.

De bepalingen door deze commissie uitgevaardigd in date van 7 Juli 1934, hebben de zoo juist vermelde beschouwingen van een Duitsch jurist, Dr C. Groten, wonende in het Saargebied, uitgelokt. We willen hier niet in al deze détails treden, doch enkel vermelden dat het volstaat om aan de stemming te mogen deelnemen, dat men woonachtig weze in het Saargebied ten bestendigen titel, of althans met de bedoeling er zich te vestigen. Deze bepaling is natuurlijk zeer breed en Dr. Groten wacht dan ook niet om de gebreken ervan in het licht te stellen, gebreken waarvan er trouwens enkele aan geen twijfel onderhevig zijn.

Bijzonder voor wat betreft het stemrecht der milicianen, moet opgemerkt worden dat een bijzondere bepaling getroffen werd door deze die in het Saargebied hun militairen dienstplicht hadden uitgeoefend, milicianen hebben daarom geen stemrecht, beroepsmilitairen daarentegen wel. Verder volgen nog enkele bemerkings nopens het stemrecht van de minderjarigen en ontvoogden, en van de gehuwde vrouw. Wat deze laatste betreft, werd er bepaald dat als haar woning zal gelden, de woonplaats van den man, tenzij er eene gerechterlijke scheiding werd uitgesproken of dat de echtgenoot een bestendige verblijfplaats had, verscheiden van haar man.

Veroordeelden met ontzetting van burgerrechten hebben geen stemrecht, tenzij eene veroordeeling uitgesproken werd wegens politieke misdrijven.

Uit hun recht onzette personen of opgesloten krankzinnigen hebben evenmin stemrecht.

De stemming moet persoonlijk gebeuren, en hier moet aangestipt worden dat voor wat betreft de volksstemming in Schleswig, daar de vertegenwoordiging toegelaten werd.

De Volkenbondscommissie heeft bovendien nog talrijke beslissingen getroffen nopens de indeeling van de gebieden en het opnemen der stemmen en ook wat betreft het indienen van lijsten.

Dit zijn enkele aanduidingen nopens de volksstemming in het Saargebied. Hoezeer ook deze stemming onderhevig kan zijn aan beïnvloeding of dwang, toch moet haar bestaan alleen reeds, bewondering afdwingen en waardeering voor het werk van den Volkenbond. Het is de logische doorvoering van het principie van het zelfbeschikkingsrecht der volkeren en het ware ten eerste te wenschen dat de inwoners van het Saargebied zich waardig zouden toonen van het recht dat hun toebedeeld werd.

BALIELEVEN

VLAAMSCHER CONFERENTIE VAN DE BALIE TE ANTWERPEN

De Vlaamsche Conferentie van de Balie te Antwerpen, hield hare eerste gewone vergadering op Vrijdag 5 October in de bovenzaal van den «Quellin». Eerste doel van deze bijeenkomst was de aanstelling van het op het einde van het vorig jaar verkozen bestuur.

De vergadering werd geopend door den voorzitter van het oude bestuur. Mter Emiel Wildiers, die naast zich had de beide ondervoorzitters Mters Franck en Herman De Jongh en de schrijvers-schatbewaarders Mters Ignace Van den Brande en Herman Jacob.

Eerste punt der dagorde waren een paar mededeelingen voorgedragen door Mter Van den Brande. De leden vernamen dat Ministers Bovesse, Van Isacker en Van Zeeland de goede ontvangst van het laatste manifest der Conferentie betreffende de vervlaamsching van het Gerecht hadden gemeld.

Vervolgens gaf Mter Van den Brande, verslag over hetgeen de Conferentie gedurende het vorige jaar deed en... niet deed (ontworpen boottocht naar de Zeeuwsche wateren). Mter Jacob bracht verslag uit over den budgetairen toestand.

Voorzitter Wildiers sprak daarop zijn laatste presidentieelen speech, een waren oproep tot beradenheid, fierheid en Vlaamsche integriteit, en verzocht dan het nieuwe bestuur de leiding over te nemen.

Dit nieuwe bestuur bestaat uit Mters Stockmans, voorzitter, Ignace Van den Brande, ondervoorzitter, Herman Jacob en Frans Wildiers, schrijvers-penningmeesters.

De nieuwe voorzitter hield een beloften-zware openingspeech: De Vlaamsche Conferentie in dit crisisjaar niet alleen op haar hoog peil houden, maar dit peil opvoeren, is de taak die de voorzitter aan zich zelf en aan zijn bestuur oplegde. Het middelpunt van het streven moest ook dit jaar blijven de integrale vernederlandsching van het rechtsleven in Vlaanderen.

Laatste punt der gevulde dagorde was een spreekbeurt gehouden door Mter Brans. Een der jongeren, die hunne belangstelling niet beperken tot het zuiver juridische, sprak Mter Brans over «Historie en Mythe». Onderwerp dat hij brandend actueel wist voor te stellen. Hij toonde ons den strijd die de waarachtige historicus, man van de exacte en wetenschappelijke navorsching van het verleden, voert tegen den modernen «mytholoog». Voor den mytholoog is de geschiedenis enkel een middel, is zij de materie waarmede hij werkt, die hij kneed tot een beeld van zijne fantasie ten dienste van zijn doel, de politieke doelmatigheid. Voor den historicus is de geschiedenis het doel, voor den mytholoog-politicus is ze enkel het middel. Spreker situeerde deze uiteenzetting in het moderne politieke gebeuren; den strijd rond de figuur van den Zwijger, de ideeën van Hitler en van Mussolini.

De vergadering werd na deze interessante voordracht gesloten, nadat den door het bestuur vastgestelden dag der plechtige Openingszitting was goedgekeurd geworden.

Een veertigtal leden hadden de vergadering bijgewoond.

H. J.

JAARVERSLAG DER VLAAMSCHER CONFERENTIE 1933-1934

Algemeene opmerkingen :

Een verslag uitbrengen over de werkzaamheden der Conferentie gedurende een rechterlijk jaar is nooit een zeer aangename taak. Dit jaar echter is die plicht dubbel zwaar voor den verslaggever, niet omdat het aan feiten of gebeuren ontbreekt, maar wel omdat wij voor het eerst in de annalen der Conferentie moeten aanstippen dat

een Bestuur in den loop van het rechterlijk jaar ontslag nam en door een geheel nieuw Bestuur moest vervangen worden;

Dienvolgens moet de secretaris van het nu uittredend Bestuur almeteens ook de daden van het vorig Bestuur ter beoordeeling aan de algemeene vergadering voordragen;

In die omstandigheden is het dan ook duidelijk dat het jaarverslag 1933-1934 in twee deelen dient te worden gesplitst;

1. Voorzitterschap Kamiel Van der Planken. Werkzaamheden :

Ter algemeene vergadering van 22 Juni 1933, was het volgende Bestuur uit de stembus gekomen : Voorzitter : Kamiel Van der Planken ; Ondervoorzitters : Jos. Robert de Smedt en Jos. Strijkers ; Secretaris : Frans Daeseleire ; Penningsmeester : Frans Mattheessens.

Vanaf de eerste dagen van het rechterlijk jaar vatte het nieuw bestuur de werkzaamheden aan, zoodat reeds op 27 September 1933 de eerste gewone vergadering plaats greep, waarop de bestuurs-overdracht geschiedde, na goedkeuring van het jaarverslag 1932-1933.

Op 14 October 1933 had de plechtige openingszitting plaats in de Assisenzaal van ons Gerechtshof. Confrater Roelens sprak er over het relatieve van het getuigenis. De suggestieve titel zijner voordracht : «Ik zweer de waarheid te zeggen...» had de keur der Antwerpsche bevolking naar het gerecht gelokt, en zijn welsprekende manier van voordragen bezorgde hem een welverdiend succes.

Des avonds had het jaarlijksch banket plaats in de zalen De Boeck, alwaar een honderdtal leden genoten van de rijke tafel, de fijngeslepen gelegenheidstoespraken, en de spitsvondige revue;

Op Woensdag, 25 October, volgde eene gewone vergadering geheel in beslag genomen door Meester René Victor, die een belangwekkende uiteenzetting gaf over den strijd om de vervlaamsching van het Gerecht in het verleden ;

Op Maandag, 11 December, waren wij in gezelligen kring bijeen in den stamzetel van een onzer gekende sportclubs, om er te luisteren naar Meester Vaast Craen, die zijn indrukken mededeelde opgedaan tijdens zijn verblijf in Noord-Amerika. Verder werd te dier vergadering, na een vinnige bespreking beslist tot aansluiting bij de Vereeniging tot bevordering der oeschaafde Nederlandsche omgangstaal.

Op Zaterdag, 16 December, werd het Muzeum der rechterlijke politie bezocht onder de kundige leiding van den heer Celis ;

Na een kort Nieuwjaars-verlof werd de Conferentie op Donderdag, 18 Januari 1934, opnieuw in gewone vergadering bijeengeroepen. Mr J. Valvekens gaf er eene korte doch degelijke voordracht, over het juridische vraagstuk betreffende het in beschuldiging stellen van ministers, waarna de vergadering nog lang en gezellig besprekingen bleef voeren over al wat er door de aanwezigen aan de dagorde werd gebracht.

Nog vóór den Vasten, om de traditie der Conferentie levendig te houden, werd Woensdag, 7 Februari 1934 het Worstensest gehouden. De deelnemers waren weliswaar talrijk, doch de afwezigheid van den Voorzitter, en het feit dat de pogingen tot voordragen eener «stagisten revue» weinig geslaagd mochten heeten, waren misschien de oorzaak dat wij niet tot de gewone en verwachte gezellige stemming konden komen.

Rond de vergadering van 26 Februari 1934.

De strijd om de vervlaamsching van het Gerecht was ondertusschen in, en ook buiten het Parlement zeer levendig geworden, en het Bestuur wilde dat de Conferentie met volle kennis van zaken zou kunnen tusschenkomen ter

opheldering van zekere standpunten desaangaande. Er werd dan ook beslist een algemeene vergadering te beleggen waarop de confraters Hector Lebon, Hendrik Borginon en Leo Delwaide, tevens allen parlamentsleden, de teksten van het gewijzigde wetsontwerp zouden ontleden.

Deze vergadering werd bijeengeroepen voor Maandag, 26 Februari 1934. Zekere pers, en sommige Vlaamsch-vrijandige confraters verwekten heel wat kabaal wanneer zij kennis kregen van het voornemen der Conferentie, een algemeene vergadering te beleggen gewijd aan het streven dat sinds de stichting der Conferentie aan 't harte ligt van alle leden. Tengevolge van een misverstand in de schoot van het Bestuur werd, naar aanleiding van dit kabaal, de vergadering afgelast.

Een deel der leden was over deze aflasting erg mistevreden en verzocht het bestuur zijn beslissing op een algemeene vergadering te rechtvaardigen.

Bestuursverkiezingen van 2 Maart 1934.

Aan dien wensch werd tegemoet gekomen en deze vergadering ging door op Vrijdag, 2 Maart. Het is onnoodig hier een omstandig verhaal te geven van het woelig gebeuren dezer bijeenkomst. Enkel weze hier aangestipt dat de vergadering geen vrede nam met de uitleggingen namens het Bestuur gegeven door den Voorzitter, en een motie van afkeuring aannam. Dat dientengevolge het Bestuur ontslag nam en er onmiddellijk werd overgegaan tot de verkiezingen van een nieuw bestuur.

Bestuur Meester Emiel Wildiers.

De verkiezingen brachten het volgende bestuur aan het bewind : Voorzitter : Mr Emiel Wildiers ! Onder-voorzitters : Mrs Jules Franck en Herman De Jongh, beiden oud-voorzitters ; Mr Ignace Van den Brande, Secretaris ; en Mr Herman Jacob, Penningsmeester.

Het nieuw aangestelde bestuur besliste onmiddellijk de afgelaste vergadering te doen doorgaan op Maandag, 19 Maart. De drie reeds aangeduide sprekers behandelden de wijzigingen toegebracht aan den tekst van het wetsontwerp, betreffende het gebruik der talen in het gerecht.

Na lange besprekingen werd eene motie aangenomen, te zenden aan de leden van het Parlement hun verzoekende terug te komen op de gewijzigde teksten.

Op Witten Donderdag, richtte ... Conferentie een uitstap in naar Ginneken en Breda. De tuchtschool van Ginneken werd oezocht, en wij werden daarna welwillend ontvangen op het geschiedkundig kasteel van Breda. Het aandenken van dezen welgelukten uitstap blijft stellig in het geheugen van al onze leden bewaard.

Op 19 April kwam Mr O. van Kesbeeck, Stafhouder der Balie van Mechelen, spraken in de Assisenzaal, en gaf er een overzicht zijner rijke Assisen-indrukken.

Een gewone vergadering werd belegd op Vrijdag, 27 April : Meester Houben, gaf er een geleerde uiteenzetting over de betrekkelijke daden van koophandel, terwijl anderzijds kapitein Meulemeester ons zeer bereidwillig een uitleg kwam verschaffen over het kanalenwet in de provincie Antwerpen, en de voorziene uitbreidingen van dien vervoerweg.

Wij brachten op 9 Mei een bezoek aan het aloude hof van Liere, dat ons in de geschiedenis der stad Antwerpen reeds bekend was, maar waarvan de geheimen en bevaligheden ons door den geleerden Pater Peeters werden diets gemaakt. Het was nochtans voor eenieder een verrassing wanneer wij aldaar binnengeleid werden in het muzeum gewijd aan de geschiedenis van Antwerpen en van de Schelde.

Een gewone vergadering werd op 1 Juni bijeengeroepen om Mr Siegfried Oeyen te hooren spreken over « de verantwoordelijkheid in geval van foutieve onthouding of van verzuim ». Ter zelfder vergadering kwam ook Mr Hendrik Marck aan het woord, ten einde de Conferentie bekend te maken met de laatste voorvallen in den schoot

der Kamercommissie, belast met het herzien der teksten betreffende het ontwerp op het gebruik der talen in het gerecht.

Een uitstap naar Mol en Postel werd nog ingericht op Zaterdag 9 juni; het Rijks-opvoedingsgesticht te Mol, de Norbertijner Abdij van Postel, en den boomgaard van Mevrouw Lambrechts te Vorst werden met belangstelling bezocht.

Het rechterlijk jaar liep stilaan ten einde en zoo werd een laatste vergadering belegd op 29 juni. Confrater Frans Wittemans, vergastte ons met een voordracht over herinneringen opgedaan als verzamelaar van oude juridische documenten.

Een motie werd aangenomen, betreffende het gebruik der talen in het Gerecht, en door het Bestuur verzonden aan alle Parlementsleden en ook aan de Pers medege-deeld.

Na allerlei regelingen van innerlijken aard, werd er overgegaan tot de verkiezing van het Bestuur voor het jaar 1934/35. Deze verkiezing gaf als uitslag: Voorzitter: Mr John Stockmans; Ondervoorzitter: Mr Ignace Van den Brande; Secretarissen: Mrs Herman Jacob en Frans Wildiers.

Als feestredenaar duidde de vergadering Mr Hendrik Marck aan.

Ten slotte werd het Bestuur en meer bijzonder Mr Jules Franck, Ondervoorzitter, gelast met de inrichting eener vacantiereis.

Deze laatste voorgenomen reis kon echter tengevolge van allerlei omstandigheden niet doorgaan, zoodat onze leden dit gebruikelijk vacantiegenoegeen moesten missen.

Slotbeschouwingen :

Zooals wij bij den aanvang van dit verslag aanstipten, hebben de twee besturen die elk voor een deel van het jaar het beleid in handen hadden, veel bedrijvigheid aan den dag gelegd. Heel dit Bestuursjaar heeft stellig in het teeken gestaan van den strijd om de vervlaamsching van het Gerecht, en op een gegeven oogenblik konden wij zelfs vermoeden dat wij het einddoel nabij waren.

De Conferentie had naar aanleiding der Bestuurswisseling in het voorjaar 1934, aan sterke en hardnekkige aanvallen te weerstaan. Doch het is nu eens en voorgoed bewezen dat het ongedaan werk is te trachten de daden en handelingen onzer geliefde Conferentie van buiten uit te beïnvloeden of te trachten ze met bedreigingen te leiden. In den schoot der Conferentie zullen onze leden zelf, vrij, doch doelbewust, de houding vaststellen die het past aan te nemen.

Eindelijk mogen wij nog vaststellen dat de Conferentie door hare aansluiting bij de Vereeniging voor beschaafde omgangstaal, en de medewerking die zij er aan verleend heeft, ook buiten de Balie haren invloed heeft laten gelden.

Gedurende het afgelopen jaar ontvielen ons twee oudvoorzitters: Mr Albert Hillen en Mr Hubert Michiels. Beider verscheiden werd in onze Conferentie diep betreurd, en hun gedachtenis zal bij onze leden gedurende lange jaren bewaard blijven.

Wij vragen dat de vergadering de werking gedurende het jaar 1933-'34 zoude goedkeuren.

Antwerpen, 27 September 1934.

De Secretaris
Ign. Van den Brande.

VLAAMSCHE CONFERENTIE DER BALIE VAN ANTWERPEN

De plechtige openingszitting voor het nieuw rechterlijk jaar zal plaats hebben op Zaterdag, 20 dezer, om 3 uur 's namiddags stipt in de groote Assisenzaal van het Gerechtshof te Antwerpen.

De openingsrede zal gehouden worden door Mter Hendrik Marck, die als onderwerp koos ;

« Afschaffing of hervorming van het parlementair regeeringsstelsel ».

JONGE BALIE VAN KORTRIJK

We vernemen zooeven dat de jonge Balie van Kortrijk hare werkzaamheden van het rechterlijk jaar zal aanvangen met een plechtige openingszitting die zal plaats hebben op Woensdag, 17 October aanstaande, ten 17 uur stipt, in de zaal der Bibliotheek van het Gerechtshof.

Mter P. E. Beeckman zal de feestrede houden, betiteld : « Naar een Organische Opbouw van Economie en Staat ».

RECHTERLIJK LEVEN

RECHTERLIJKE ORDE

Bij koninklijke besluiten van 3 October 1934 :

Is, op hun verzoek, ontslag verleend :

Aan den heer Engels (L.-A.-J.-M.), uit zijn ambt van plaatsvervangend rechter in het vrederecht van het kanton Caprycke;

Aan den heer Rosseneu (A.-V.-J.-E.), uit zijn ambt van deurwaarder bij de rechtbank van eersten aanleg te Brugge ;

Zijn benoemd :

Tot plaatsvervangend rechter :

In de rechtbank van eersten aanleg te Bergen :

De heer Patty (M.-G.), advocaat te Bergen, ter vervanging van den heer Misonne, die tot een ander ambt is beroepen;

De heer Hamaide (R.), advocaat te Bergen ter vervanging van wijlen den heer Bergeret;

In het vrederecht van het 1^e kanton Mechelen, de heer Smets (J.-M.-L.), advocaat te Mechelen, ter vervanging van den Heer Van Melckebeke, die tot een ander ambt is beroepen;

Is aangeduid als kinderrechter in de rechtbank van eersten aanleg te Hasselt, gedurende een nieuwen termijn van drie jaren, met ingang van 13 October 1934, de heer Byvoet, voorzitter van die rechtbank;

Is de heer Dupagne (O.-D.-J.-N.), griffier van het vrederecht van het kanton Geldenaken, belast met de bediening van het vrederecht van het kanton Perwez.

NOTARIAAT

Bij koninklijke besluiten van 3 October 1934 :

Is aan den heer Cieters, (A.-P.), op zijn verzoek, ontslag verleend uit zijn ambt van notaris ter standplaats Vrasene.

Hij is gemachtigd tot het voeren van den eeretitel van zijn ambt ;

Is tot notaris ter standplaats Vrasene benoemd, de heer Puylaert (L.-F.-M.), candidaat-notaris te Nieuwkerken-Waas, ter vervanging van den heer Cieters.

Vlaamsche Juristen
Abonneert U op het

RECHTSKUNDIG
WEEKBLAD !!!

De Vrijt, Nationalestr., 46, Antw. (C. Van Gerwen).